

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVII. — Izdan in razposlan dné 8. junija 1895.

Vsečina: Št. (73.—77.) 73. Ukaz o izpremembi določil v abecednem blagovnem spisku pri iskalnici „tolšče“. — 74. Ukaz o izpremembi ministerskega ukaza z dné 14. maja 1873. l., kako je narejati in voditi vpisnik za pridobitne in gospodarstvene zadruga. — 75. Ukaz, s katerim se izpreminja člen 10. v ukazu z dné 1. septembra 1883. l. o varnostnih predpisih za morske ladje, ki prevažajo popotnike, ter razveljavlja ukaz z dné 2. avgusta 1890. l. o izpremembi tega člena. — 76. Zakon, da se poddržavijo telegrafske in telefonske na-prave Dunajske zasebne telegrafske družbe. — 77. Ukaz o uvažanju gnojilnih soli (otrebinskih in odpalin-skih soli iz fabrik in solovarnic in pa umetalnih gnojil iz solnih zmesi) za kmetijske gnojilne namene.

73.

Ukaz ministerstev za finance in trgovino z dné 4. maja 1895. l.
o izpremembi določil v abecednem blagovnem spisku pri iskalnici „tolšče“.

V porazumu z vdeleženima kraljevima ogrskima ministerstvoma se ukazuje nastopna izprememba opomnje 4. k iskalnici „tolšče“ v abecednem blagovnem spisku:

Na mesto besed: „več ali manj maslaste konsistencije“ je postaviti: „katere svojo konsistencijo ohranijo pri toplini 12° R.“

Na koncu opomnje 4. in 7. je vsak krat dodati pristavek: „Zastran preiskavanja skupnosti glej posebno navodilo.“

Plener s. r.

Wurmbrand s. r.

74.

Ukaz ministerstev za pravosodje, notranje stvari in trgovino v porazumu s finančnim ministerstvom z dné 23. maja 1895. l.

o izpremembi ministerskega ukaza z dné 14. maja 1873. l. (Drž. zak. št. 71.), kako je narejati in voditi vpisnik za pridobitne in gospodarstvene zadruga.

Na mesto §§. 2. in 18. v ministerskem ukazu z dné 14. maja 1873. l. (Drž. zak. št. 71.), izdanem v izvršilo zakona z dné 9. aprila 1873. l. (Drž. zak. št. 70.) o pridobitnih in gospodarstvenih zadrukah, kakó jim je narejati in voditi združne vpisnike, stopijo z dném, katerega se ta ukaz razglasi, nastopna določila:

§. 2.

Vsa v omenjenem zakonu predpisana zglasila za vpis v združni vpisnik se morajo pri trgovin-

skem sodišču ali osebno povedati na zapisnik ali pa vložiti v obliki, po sodišču ali notarju poverjeni.

Pooblaščenec se morajo izkazati s pooblastilom, poverjenim na enak način.

Poverilo sodišča ali notarja smé odpasti tedaj, kadar je zglasilo ali pooblastilo opremljeno s firmi vstreznim oznamenilom zadruga in so se podpisi podpisovalcev v poverjeni obliki že položili pri vpisnika se tikajočih spisih v trgovinskem sodišču.

§. 18.

Preskušujoč zglasila je zlasti paziti na to, da se nedvojbeno dokaže pravica stranke, vpis doseči, in da je s sodnim ali notarskim poverilom podpisov zajamčena pristnost zasebnih listin, ki bi se morda zastran potrebnih dokazil donesle.

Da se dokaže kak sklep vélikega zbora, načelnštva, nadzornega sveta ali kakega drugega organa zadruga, za to zadostuje, — ako ustanovilo ne določa kaj drugačnega — predložiti prepis zapisnika, katerega je zadruga s firmi vstreznim oznamenilom potrdila za resničnega, če so podpisi podpisovalcev v poverjeni obliki že položeni pri vpisnika se tikajočih spisih v trgovinskem sodišču.

Sodišče naj se o pristnosti podpisa, če podpisi niso po sodišču ali notarju potrjeni, prepriča primerjajoč podpise s poverjenimi podpisi, ki se nahajajo pri spisih, vpisnika se tikajočih.

§. 19.

Pri notranji obravnavi poslov, ki se tičejo združnega vpisnika, je zmislooma uporabljati tista določila, katera so v §§. 18. do 21., potem v §§. 23., 24. in 26. ministerskega ukaza z dné 9. marca 1863. l. (Drž. zak. št. 27.) podana o poslih, ki se tičejo trgovinskega vpisnika.

Bacquehem s. r.

Schönborn s. r.

Wurmbrand s. r.

75.

Ukaz trgovinskega ministerstva z dné 25. maja 1895. l.,

s katerim se izpreminja člen 10. v ukazu z dné 1. septembra 1883. l. (Drž. zak. št. 143.) o varnostnih predpisih za morske ladje, ki prevažajo popotnike, ter razveljavlja ukaz z dné 2. avgusta 1890. l. (Drž. zak. št. 159.) o izpremembi tega člena.

Člen 10. v ukazu trgovinskega ministerstva z dné 1. septembra 1883. l. (Drž. zak. št. 143.), s katerim se izdajajo varnostni predpisi za morske ladje, ki prevažajo popotnike, naj se odslej glasi tako-le:

Člen 10.

Na ladjah, katere prevažajo popotnike, se smejo kože, kosti, cunje, žveplena kislina, spriti, petrolej, premog, vžigalno blago (vžigalni klinčki in vžigalne svečice) nakladati samo v hraniščih, posebe za to določenih in strogo ločenih od prostorov za popotnike.

Petrolej se na parnicah, ki vozijo po obrežju, v majhnih množinah pripušča nakladati na palubi, če se pošiljatve pokrijejo s perséningi (pokotranjenimi odejami iz jadvovine) in se odločijo od prostora za popotnike ter spravijo dovolj oddaljene od dimnikovega oboda in pa od kuhinje na ladji.

Po istih pogojih je v razmeri s prostorom, ki je na razpolaganje, in z nosilnostjo ladje na palubi pripuščen naklad tudi večje množine petroleja, ako je petrolej spravljen v pločevinskih shrankah; množina, ki se v tem slučaju naloži na ladjo, vendar ne smé presegati 1500 kilogramov.

Vžigalno blago mora praviloma biti zapakovano v pločevinskih shrankah, katere leže v lesenih zabojih; v prometu po evropskih obrežjih pak, potem v Sredozemskem in Črnem morju je njega prevažanje pripuščeno tudi v močnih, odpornih lesenih zabojih z nazobanimi načelnimi stranmi ali v drugih trdno sklenjenih shrankah iz lesa.

Vžigalno blago ne smé biti v istem hranišču naloženo skupaj s spriti, petrolejem in drugim lahko gorljivim blagom.

Žive živali se smejo na omenjenih ladjah spravljati samó v prostorih, ki so popolnoma ločeni do prostorov za popotnike, na palubi jih je dovo-

Oprema
zastran
naklad

ljeno prevažati s pogojem, da niso popotnikom nadležne in da se po njih ne omeji prostor, ki je popotnikom namenjen.

Smodnik, patrone za strelno orožje, nabita strelila in napolnjene strelne kapice, potem vžigalne tvarine (modri ogenj, rakete i. e. r.) je treba med prevažanjem primerno shraniti v ločenih prostorih, zavarovanih proti vsaki nevarnosti; moči jih je v množini, ki preseza potrebščino ladje, prevažati samó z dovolilom oblastva, katerega si je izprošiti od slučajja do slučajja.

Druge tvarine in drugi predmeti, ki vtegnejo nevarno razpočiti, zlasti dinamit, žvepleni ogljenec, surova rudninska olja i. e. r. se izločajo od prevažanja.

Ta izprememba zadobi moč in veljavo z dném, katerega se ta ukaz razglasí.

Ukaz z dné 2. avgusta 1890. l. (Drž. zak. št. 159.) se s tém razveljavlja.

Wurmbrand s. r.

76.

Zakon z dné 28. maja 1895. l., da se poddržavijo telegrafske in telefonske naprave Dunajske zasebne telegrafske družbe.

S pritrdilom obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

§. 1.

Odobruje se nastopni, po trgovinskem ministertvu z Dunajsko zasebno telegrafsko družbo dné 2. decembra 1894. l. sklenjeni dogovor o pridobitvi telegrafskih in telefonskih naprav imenovane družbe po državi.

§. 2.

Vlada se pooblašča, da za pridobitev v §. 1. oznamenjenih naprav v državno lastnino in za razširbo dunajskega telefonskega omrežja potrebne novce v največinskem znesku petih milijonov goldinarjev, nabavi — in sicer, ako treba, z davka prostimi delnimi zadolžnicami — takó, da se glavnica, ki jo bo vzprejeti, obrestuje s štirimi od sto največ in razdolži najkasneje v dvajsetih letninah.

§. 3.

Državno upravstvo mora v §. 1. imenovane naprave obratovati v svoji upravi; obrat se more na zasebnike ali družbe prenesti samó zakonom.

§. 4.

Vsak čas dospevajoče letnine je vsako leto postavljati v državni proračun, in sicer v potrebščini državnega dolga.

§. 5.

Izvršitev tega zakona se naroča Mojemu trgovinskemu in pa Mojemu finančnemu ministru.

Na Dunaju, dné 28. maja 1895.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r. Wurmbrand s. r.

Plener s. r.

D o g o v o r,

sklenjen na Dunaju dné 2. decembra 1894. l.

med c. k. trgovinskim ministerstvom v imenu c. k. vlade z ene strani in med Dunajsko zasebno telegrafsko družbo na Dunaju z druge strani o tem, da država pridobi telegrafske in telefonske naprave, katere ta družba obratuje na Dunaju in po njegovih okolicah na podstavi dopustil z dné 3. aprila 1869. l. in z dné 3. junija 1881. l.

Člen I.

Dunajska zasebna telegrafska družba prenaša na državo lastnino svojih na podstavi dopustila z dné 3. aprila 1869. l. (omejenega s pogodbo z dné 17. aprila 1888. l.) in dopustila z dné 3. junija 1881. l. na Dunaju in po njegovih okolicah obratovanih telegrafskih in telefonskih naprav, včevši tudi opravne predmete, kar jih je, potem pričuvno gradivo ter pričuvne prirede in njih sestavine, dalje delovno pripravo in rokodelsko orodje.

Člen II.

Kot odplačilo za ta prenos lastnine bo država Dunajski zasebni telegrafski družbi plačala po §. 22. dopustilnice z dné 3. junija 1881. l. s cenitvo po veččakih določeno poprečno odškodninsko vsoto štirih milijonov goldinarjev.

Ta poprečna vsota obsega plačilo vrednosti družabnih telefonskih naprav s pritliklinami vred (člen I.) po inventarskem popisu z dné 30. junija 1894. l., potèm odkupno vsoto za telegrafske na-

prave, kar jih bo 31. dné decembra 1894. l., in pa povračilo za pomestni (interurbanski) promet, kolikor se to v resnici ni že dalo, pač pa je bilo obljubljenno.

Člen III.

Razen te poprečne vsote bo država plačala še posebno povračilo za investicije, katere se napravijo po 30. dné junija 1894. l. v razširbo družabnih telefonskih naprav ter ne spadajo med dela za vzdrževanje.

To povračilo se odméri na podstavi dotičnih inventarnih izkazov po enotnih cenah, veljajočih pri upravnstvu državnega telegrafa, ter se številoma ustanovi s posebnim dogovorom po dokončani predaji.

Člen IV.

Obrat in uprava v členu I. oznamenjenih naprav in tam omenjenega pristojstva naj se predasta s 1. dném januarja 1895. l. na podstavi inventarjev in obračunov, v redu sestavljenih, in od tega dné počenši naj vodi c. k. državno upravnstvo obrat in upravo vseh naprav.

Člen V.

Lastnina v členu I. oznamenjenih naprav s pristojstvom vred naj se precej, ko pričujoči dogovor zadobi obvezno moč, preda nemudoma z zapisnikom, ki se s tem sestavi in katerega podpiseta obé stranki.

Člen VI.

V členu II. oznamenjena poprečna vsota in posebno povračilo, katero je dati po členu III., se izplačata najkasneje 14 dni po tem, ko se predá lastnina družabnih naprav.

Člen VII.

Za čas do 31. decembra 1894. l. pripadajoče in s tém dnevom morda še zaostale naročnine in drugačne tirjatev gredó družbi, kateri se prepušča, da jih iztirja.

Nasproti pak mora družba oni del pred 31. dném decembra 1894. l. pobrane naročnine in drugih tirjatev, ki pripada na dobo po 31. dné decembra 1894. l., izročiti državnemu upravnstvu.

Člen VIII.

C. k. državno upravnstvo stopi s 1. dném januarja 1895. l. v pravice in dolžnosti, katere je družba pridobila in prevzela z reverzi zastran naprave nastrešnih stojalnikov in drugih vodovnih nosilnikov in pa zastran polaganja kabljev.

Vendar država ne prevzame nobenega poročstva za posamezne iz takih zaveznosti izvirajoče dajatve, katerih osnova pade v dobo pred 31. dan decembra 1894. l.; take v tem času zaostale dajatve bolé nasproti dotičnemu vpravičencu samó in edino družbo.

Država pristopi najemninskim pogodbam, ki se tičejo hiše I., Friedrichstrasse 6., kjer se nahaja družabno središče, ostalim najemninskim pogodbam pak samó v toliko, kolikor se ji zdi namenu primerno.

Člen IX.

C. k. državno upravnstvo bo, kolikor bo treba in mogoče, prevzelo tudi osebje družbe. Vravna služabnega razmerja in prejemkov osebja, ki se potem eventuelno prevzame, pridržuje se odločilu c. k. trgovinskega ministerstva.

Člen X.

Predavši in prevzemši družabne telegrafske in telefonske naprave v lastnino države (člen V.), preneha dopustilo z dné 3. aprila 1869. l. s pogodbo z dné 17. aprila 1888. l. vred in pa dopustilo z dné 3. junija 1881. l., in potemtakem je po dovršeni likvidaciji družbe izbrisati vpise pri trgovinskem sodišču.

Člen XI.

Stranki pogodnici se odrekata pravnemu leku zastran prekrška nad polovico.

Člen XII.

Pričujoči dogovor zadobi obvezno moč za Dunajsko zasebno telegrafsko družbo s pritrdilom vélikega zbora delničarjev, katerega je sklicati takó, da se snide še pred koncem decembra 1894. l., za c. k. državno upravnstvo pa z zakonarskim odobrilo, katero si je izposlovati še le potem.

Ako bi se to zakonarsko odobrilo dalo še-le po 1. dném januarja 1895. l., štelo se bo, da se s 1. dném januarja 1895. l. po državi prevzeti obrat in uprava družabnih telegrafskih in telefonskih na-

prav (člen IV.) vodi za račun države, a za čas od 1. dné januarja 1895. l. do dné izplačila (člen VI.) se bo v členu II. številoma navedena poprečna odškodninska vsota Dunajski zasebni telegrafski družbi obrestovala s $4\frac{1}{2}$ (štiri in pol) od sto ter se bodo te obresti izplačale ob enem s poprečno odškodninsko vsoto.

Vsota povračila za investicije, napravljene po 30. dné junija 1894. l. (člen III.), se ne obrestuje.

Pričujoči dogovor izgubi svojo moč, ako bi se mu zakonsko odobrilo, katero si je pridržala c. k. vlada, ne dalo najkasneje do 30. dné junija 1895. l.

V tem poslednjem slučaju prizna Dunajska zasebna telegrafska družba za veljavna za se vsa ukazila, ki jih c. k. državno upravitvo v izvršilo pričujočega dogovora vkrene od časa, ko obrat prevzame (člen IV.).

Vendar ne bo c. k. vlada, preden trajno ne pridobi lastnine družabnih naprav, ničesar izpremenila v tarifah, ter bo investicije, ki presegajo pravilno obratno potreščino, izvrševala samó v porazumu z družbo.

Člen XIII.

Pričujoči dogovor se izdá v dvéh istopisih, od katerih ostane eden, na stroške družbe opristojbljen, v rokah c. k. državnega upravitva, drugi pa se izroči družbi.

V spričalo tega spodaj stoječi podpisi:

77.

Ukaz ministerstev za finance, trgovino in poljedelstvo z dné 6. junija 1895. l.

o uvažanju gnojilnih soli (otrebinskih in odpalinskih soli iz fabrik in solovarnic in pa umetlnih gnojil iz solnih zmesi) za kmetijske gnojilne namene.

Porazumno z vdeleženimi kraljevimi ogrskimi ministerstvi se od dvajset na petindvajset odstotkov

zvišuje v I. poglavju ministerskega ukaza z dné 13. avgusta 1892. l. (Drž. zak. št. 138., Ukazn. št. 41.), oziroma izvršilnega predpisa k njemu ustanovljena največa vsebina klorovega natrija, katero smejo — izvzemši kalijeve surove soli — imeti vse druge odpalinske soli in umetnalna gnojila iz solnih zmesi ob uvažanju, vršečem se po določenih poglavja I. do III. spredaj omenjenega izvršilnega predpisa in pa ministerskega ukaza z dné 19. junija 1894. l. (Drž. zak. št. 134., Ukazn. št. 25.).

Ob enem se ukazuje, da naj se pri pošiljativ gnojilnih soli, ki se uvažajo po ravnokar omenjenih določenih, dokler se drugači ne vkrene, opušča nametščanje zapore dohodarstvenega urada, ki je dosedaj bilo predpisano v poglavju I, točki 4. spredaj omenjenega izvršilnega predpisa.

Vsled tega odpade v bodoče tudi v točki 5. poglavja I. onega izvršilnega predpisa in pa v odstavku 10. zgoraj omenjenega ministerskega ukaza iz leta 1894. navedeno uradno poslovanje, kako naj snemajo zapore dohodarstvenega urada s pošiljatev gnojilnih soli pristojni finančni organi.

Nasproti pak imajo ti poslednji tudi nadalje še pravico, prepričati se na kraju uporabe, oziroma namembe, da je res tje došla taka pošiljatev gnojilne soli, ki je bila odpravljena za vstop čez carinsko črto. V ta namen naj na eni strani naročnik take pošiljatev gnojilne soli precej, ko ta dojde na kraj uporabe, oziroma namembe, to vselej pismeno dá na znanje pristojnemu finančnemu organu (katerega je prav tako, kakor kraj uporabe, oziroma namembe povedati v naročilnici), na drugi strani pa naj carinski urad, pri katerem taka pošiljatev gnojilne soli vstopa, ob enem ž njenim odpravilom ob vstopu vpošlje pristojno „naročilnico“ kakor do sedaj kot priznanilo omenjenemu finančnemu organu.

Ako bi v 48 urah po povedanem zglasilu, da je pošiljatev gnojilne soli došla na kraj uporabe, oziroma namembe, ne prišel tje noben finančni organ, more naročnik kar naravnost uporabljati sol, kakor je dovoljeno, oziroma pošiljatev razdeliti med kmetovalce, ki imajo pravico prejeti jo.

Spredaj stoječa določila stopijo v veljavo in moč z dnem razglasitve.

Plener s. r.

Wurmbrand s. r.

Falkenhayn s. r.

